

Statsråd Sandra Borch
Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Vår ref.:

Deres ref.:

Dato:
06.06.2023

Vedr. Statskog SFs kjøp av Meraker Brug

Kontroll- og konstitusjonskomiteen viser til svarbrev datert 16. mai 2023 fra landbruks- og matdepartementet vedr. beslutning i statsråd 21. oktober 2022 nr. 711 om å godkjenne fremlagt forslag til Stortinget om kapitalforhøyelse og statlig lån til Statskog SF og tilhørende Prop. 6 S (2022–2023) Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak) om *Endringer i statsbudsjettet 2022 under Landbruks- og matdepartementet (kapitalforhøyelse og statlig lån til Statskog SF)*.

1. Komiteen viser til at kjøpsprisen på 2,65 mrd. kroner overstiger totalverdien Statskog og departementets rådgiver Pareto mente Meraker Brug AS ville ha, gitt deres anslag på kontantstrøm og markedsmessig avkastningskrav.

Hva var det juridiske og økonomiske grunnlaget for å budsjettere kjøpet som en lånetransaksjon ("under streken") når kjøpsprisen oversteg verdien i markedstesten nevnt over? Det vises til lov om Statens pensjonsfond § 7 (2) og omtale i Gul bok 2023 kap. 8.2 om budsjettering av lånetransaksjoner.

2. Hvorfor ble ikke informasjonen om at kjøpesummen oversteg Statskogs og Paretos anslag på totalverdi meddelt Stortinget i forbindelse med behandlingen av Prop. 6 S (2022–2023) *Endringer i statsbudsjettet 2022 under Landbruks- og matdepartementet (kapitalforhøyelse og statlig lån til Statskog SF)*? Komiteen viser til Paretos sluttrapport 10.10.2022 (s. 597) og til spørsmål om verdsettelsen fra Høyres fraksjon ved komitebehandlingen av saken.
3. Komiteen viser til oppsummering i Paretos sluttrapport 10.10.2022 (s. 597) og tidligere e-postutveksling mellom departementet og Pareto om hvordan rådgivers konklusjoner skulle oppsummeres i et notat.

Hvorfor ble ikke Paretos oppsummering i sluttrapporten gjengitt i proposisjonen til Stortinget?

4. Komiteen viser til at Statskogs verdsettelse av totalverdien av Meraker Brug AS øker kraftig fra saksgrunnlaget til styremøte 09.08.2022 (s. 74) til saksgrunnlaget i styremøte 26.09.2022 (s. 281). Hva var årsaken til økningen? Ble avkastningskravet justert ned som grunnlag for økningen i Statskogs verdsettelse av Meraker Brug AS fra styremøte 09.08.2022 til 26.09.2022? Hva var i så fall årsaken til dette?
5. Komiteen viser til at departementets rådgiver Pareto i deres vurdering av verdsettelsen av AS Meraker Bryg (side 611-613 og 620) mente Statskog la til grunn for lavt avkastningskrav. Hvilket avkastningskrav la departementet til grunn for sin vurdering av om bevilgningen kunne budsjetteres som lånetransaksjon ("under streken")?
6. I sakspapirer departementet mottok fra Statskogs styremøte 13.10.2022 (s. 757) beskrives Statskogs verdsettelse av totalverdi som den forretningsmessige riktige verdien på Meraker Brug AS.

I styrevedtak 04.10.2022 (s. 756) ber styret staten om en ramme som overstiger dette beløpet. I vedtaket er det henvisning til at et slikt bud «kan være nødvendig for å sikre eiendommen i fellesskapets eie.»

Er det riktig forstått at Statskog kjøpte Meraker Brug AS for en høyere pris enn det foretaket mente var forretningsmessig riktig verdi? Var dette i så fall begrunnet med andre hensyn enn markedsmessig avkastning?

7. Komiteen viser til referat fra ekstraordinært foretaksmøte i Statskog 13.10.2022 (s. 828) der det fremgår at departementet ga Statskog en ramme som overgikk totalverdien Statskog og departementets rådgiver Pareto mente Meraker Brug AS ville ha. Mente departementet at en kjøpesum inntil den øvre rammen i vedtaket ville være markedsmessig og dermed kunne budsjetteres som en lånetransaksjon ("under streken")? Hva var i så fall dokumentasjonen og vurderingene som underbygget at denne rammen var markedsmessig og kunne budsjetteres som en lånetransaksjon?
8. Komiteen viser til at totalverdien i Statskogs og Paretos verdsettelse 7.10.2022 inkluderer betydelige verdier fra utbygging av vindkraft og salg av eiendom (s. 603 og s. 607. Se s. 625 om eiendomssalg). I Statskogs kommunikasjonsplan sendt departementet 19.10.2022 (s. 491) fremgår det imidlertid at foretaket skal svare at det ikke har planer om å selge ut eiendom eller bygge ut vindkraft.

Er det riktig at foretaket ikke har slike planer, og i så fall, hvorfor er slike verdier lagt til grunn for verdivurderingen?

9. Komiteen viser til at søknad om å etablere vindkraft ifølge Paretos verdivurdering har blitt avvist to ganger (s. 621). Statskog medregner likevel en opsjonsverdi på vindkraft, med høyere sannsynlighet enn Pareto. Hva er grunnlaget for Statskogs anslag på sannsynligheten til å få bygget vindkraft? Har departementet i sin vurdering av verdiene lagt til grunn at det skal bygges ut vindkraft?
10. Komiteen viser til Prop. 6 S (2022-2023) der Pareto er sitert slik på s. 7 og s. 8: «Prisen Statskog SF har avtalt å betale for aksjene er innenfor den rammen vi mener andre budgivere ville kunne verdsatt aksjen til.»

I omtalen over, viser departementet til Paretos verdivurdering eller til Paretos utsagn om at andre kan tenkes å legge mer aggressive vurderinger til grunn? Komiteen viser til

Paretos sluttrapport 10.10.2022 til departementet (s. 597), der verdivurderingen er lavere enn det som ble kjøpesummen. I sluttrapporten vises det videre til at andre budgivere kan tenkes å legge andre og mer aggressive vurderinger til grunn enn det Pareto har gjort.

11. I styrevedtak 09.08.2022 (s. 60) om verdivurdering av Meraker Brug AS vises det til signaler fra eier i kontaktmøte 20. juni. Komiteen kan ikke se at det er vedlagt referat fra kontaktmøtet, og ber om å få tilsendt dette. Departementet bes også om å redegjøre for hvilke signaler eller føringer som ble gitt i kontaktmøtet.
12. Departementet har unntatt svært mye av dokumentasjonen i saken fra offentligheten. Kjøpet er nå gjennomført, slik at det saklige behovet for å unnta informasjon synes mindre. Komiteen ber departementet gjennomgå dokumentene i saken og på nytt vurdere hvilke opplysninger det er saklig grunnlag for å unnta fra offentligheten.
13. Når fikk statsråden første gang informasjon om at konsesjonen på eiendommen la begrensninger på utenlandsk eierskap?

Av hensyn til fremdriften i saken ber komiteen om svar innen 13. juni 2023.

Med vennlig hilsen
Kontroll- og konstitusjonskomiteen

Peter Frølich
komitéleder

